

กล้องวงจรปิดที่เกิดเหตุ ช่วยได้นะ

มีข่าวเด่นมาแล้วให้ฟังครับ ที่เกี่ยวกับทหารทำวิสามัญเด็กชายชาวเขาคอนหนึ่ง จากกรณีการเข้าจับกุมยาเสพติดในหมู่บ้านทางภาคเหนือ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงว่าพบว่ามีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด และในขณะที่เข้าจับกุมได้ต่อสู้โดยใช้อาวุธ จึงจำเป็นต้องจัดการอย่างเด็ดขาด แต่ปรากฏว่าฝ่ายของผู้เสียหายมีความสงสัยในหลาย ๆ ประเด็น เช่น เป็นเด็กที่ไม่เคยมีประวัติ ได้รับรางวัลเป็นผู้นำเยาวชนในเรื่องกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ตลอดจนสภาพตำแหน่งของอาวุธที่ตกอยู่ ก็เลยพยายามหาหลักฐานที่แสดงสภาพสถานที่ขณะเกิดเหตุ และเห็นว่าประชาชนมีสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เลยจะใช้ช่องทางนี้ขอหลักฐานเป็นภาพจากกล้องวงจรปิดที่บันทึกภาพสถานที่เกิดเหตุไว้ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูงก็กล่าวแบบมีแนวโน้มว่าให้ไปขอจากตำรวจภูธรภาค ๕ แต่คงให้ไม่ได้เพราะเป็นส่วนประกอบอยู่ในสำนวนอาจจะกระทบต่อรูปคดี

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ข้อมูลข่าวสารหมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริงไม่ว่าจะจัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้” “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน” กรณีนี้ถ้าบริเวณนั้นมีกล้องจริง หากเป็นกล้องที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ไปติดตั้ง ภาพที่บันทึกไว้จากกล้องวงจรปิดก็จะเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ หากฝ่ายผู้เสียหายต้องการได้ภาพหลักฐานนั้น ก็ต้องมีหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน ถึงหน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารนั้นว่าต้องการข้อมูลข่าวสารอะไร

ส่วนหน่วยงานของรัฐเมื่อได้รับหนังสือคำขอแล้วก็ต้องแจ้งผลให้ผู้ขอได้ทราบภายในสิบห้าวันว่าข้อมูลข่าวสารที่เขามีก่อนนั้นจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่ ซึ่งหากให้ไม่ได้ก็ต้องแจ้งเหตุผลตามมาตรา ๑๕ พร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ผู้ขอได้ทราบ ถ้าสิบห้าวันแล้วท่านยังไม่แจ้ง ผู้ขอก็สามารถไปใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือท่านปฏิเสธไม่เปิดเผยก็ไม่เป็นไร เขาก็ใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ต่อไป ส่วนจะเป็นภายในสิบห้าวันหรือหนึ่งปีก็อยู่ที่ว่าท่านได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้เขาทราบไปในหนังสือปฏิเสธด้วยหรือไม่ แต่ยังมีประเด็นอีกนะครับ หากหน่วยงานปฏิเสธว่าไม่มีสำเนาภาพตามที่ขอเนื่องจากบังเอิญส่งซ่อมก่อนหน้าวันเกิดเหตุ ๒ - ๓ วัน หากผู้ขอไม่เชื่อก็ยังร้องเรียนให้ตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูลข่าวสารได้

คิดว่าไม่นานครับเรื่องนี้คงมีไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตอนจบเป็นอย่างไรก็จะเรียนให้ทราบครับ ต้องการหารือ ปรัชญาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”